

Helse- og omsorgsdepartementet
Postboks 8011 Dep
0330 Oslo

Vår referanse
17/00104-2

Dato
21. april 2017

Høringssvar - Forslag til forskrift om felles rammeplan for helse- og sosialfagutdanninger

Den norske tannlegeforening (NTF) takker for muligheten til å komme med høringssvar.

Målet med forskriften og nytt styringssystem er å sikre at sektormyndighetene, utdanningene og tjenestene det utdannes til, får økt innflytelse på det faglige innholdet i utdanningene. Forskriften skal sikre at utdanningsinstitusjonene tilbyr praksisnære og forskningsbaserte helse- og sosialfagutdanninger med høy faglig kvalitet og relevans.

NTF mener at det fremlagte forslaget inneholder mange gode tiltak for å styrke samspillet mellom utdanningene og arbeidslivet og for å fremme læringsutbyttebeskrivelser for helse- og sosialfagutdanninger. Vi støtter departementet i at utdanning og forskning må fremskaffe kunnskap og kompetanse som er innrettet etter tjenestenes behov.

Det er allikevel viktig å understreke at en slik rammeplan må ivareta behovet for nødvendig fleksibilitet og justering, og ikke være statisk og gi den enkelte utdanningsinstitusjon begrensede muligheter til å kunne påvirke/endre innholdet i utdanningen. Innføring av en rammeplan for alle de 19 studieretningene vil antageligvis kreve mye ressurser, ikke bare i utvikling, men i revisjon og oppdatering.

Forskriftens § 2 er utformet svært overordnet og det mener NTF er svært viktig for å bevare universitetenes autonomi og også tilpasninger i forhold til lærestedenes egenart. Det er svært viktig at kvaliteten på utdannelsene opprettholdes og styrkes i fremtiden.

NTF stiller seg kritisk til noen aspekter og ønsker å kommentere disse.

Ifølge høringens punkt 2. *Beskrivelse av nytt styringssystem og etablering av programgrupper* skal departementet oppnevne programgrupper som har ansvar for å utvikle og senere revidere

retningslinjene for den utdanningen programgruppen har ansvar for. NTF er positive til dette forslaget men vil allikevel påpeke at retningslinjene ikke må fastsettes slik at det blir en betydelig inngripen i universitetets ansvarsområde og faglige autonomi. Det må være handlingsrom innenfor retningslinjene slik at universitetene selv kan tilpasse sin utdanning til sin institusjon.

I høringens punkt 3. *Programgruppenes sammensetning* fremgår det at disse «skal bestå av representanter fra utdanningene, representanter fra relevante helse- og velferdstjenester, studenter og eventuelle andre aktører.». NTF vil her peke på at profesjonsforeningene bør ha en naturlig plass i programgruppene for sine respektive fag. Videre er det ønskelig å få spesifisert hvordan medlemmene i programgruppene skal velges. I § 4 i forskriften er det derimot ikke tatt høyde for at andre aktører kan bidra: «Programgruppene skal bestå av representanter fra utdanningene, helse- og velferdstjenestene, studentene og eventuelt forskningsmiljøer.» Det påpekes i høringsnotatet at tjenestene selv skal få innflytelse på innholdet i utdanningene og da mener NTF at det i forskriften også bør åpnes for at for eksempel representanter fra profesjonsforeninger som kjenner tjenesten godt skal kunne inngå i programgruppene.

Ifølge høringens punkt 6. *Fremdriftsplanen* skal de nåværende rammeplanstyrte utdanningene allerede i 2017 arbeide med, blant annet, felles læringsutbyttebeskrivelser. Utdanningene uten rammeplaner, deriblant odontologi og tannpleie, vil dermed ikke få direkte innflytelse på utforming av disse. Det virker uheldig fordi det da ikke vil bli dialog mellom alle programgruppene for å få en forsterket samhandling, som er en del av målsetningen.

NTF vil også påpeke at det er viktig at det blir satt av nok tid til implementering av nye retningslinjer.

I forskriftens § 3 *Praksisstudier* heter det:

(...) Utdanningsinstitusjonene har ansvar for at studentene møter kunnskapsbaserte tjenester på praksisstedet. Utdanningsinstitusjonene skal inngå samarbeidsavtaler med praksisstedet. Avtalene skal regulere ansvar, roller, kapasitet på praksisplasser, kompetanse og samarbeidsarenaer på alle relevante nivå, og kan også regulere forsknings- og utviklings- og innovasjonssamarbeid.

NTF ønsker å understreke behovet for at tjenestene (praksisstedene) forpliktes til å inngå samarbeidsavtaler på lik linje med utdanningsinstitusjonene. Det vil være avgjørende for å få på plass nødvendige praksisplasser. Spesielt er dette viktig for tannhelsetjenesten hvor det nå er knyttet stor usikkerhet til fremtidig organisering på grunn av regjeringens forslag om å flytte ansvaret for den offentlige tannhelsetjenesten fra fylkeskommunene til kommunene. Dette vil med stor sannsynlighet føre til en massiv oppsplitting av store, robuste fagmiljøer og det vil antageligvis gjøre det svært krevende å finne egnede praksissteder.

Ifølge forskriftens § 4 *Nasjonale retningslinjer* kan retningslinjer «også stille krav til praksisdelen av utdanningene.» NTF vil understreke at det for odontologi- og tannpleieutdanningene i Norge vil kunne virke mot sin hensikt å standardisere praksisstudiene, fordi disse er tilpasset distriktspolitiske hensyn. En standardisering vil kunne gå ut over kvaliteten i studieløpene og praksisstudiene. NTF vil også minne om viktigheten av den omfattende interne kliniske praksisen ved utdanningsinstitusjonene ved universitetene i Oslo og Bergen. Hvis det skal stilles krav til praksisdelen av studiet må disse være på et overordnet plan.

Videre omtaler ikke § 4 *Nasjonale retningslinjer* Yrkeskvalifikasjonsdirektivet 2005/36/EC.

Yrkeskvalifikasjonsdirektivet er implementert i Norsk lov og må oppfylles for at norske utdanninger, deriblant odontologi- og tannpleieutdanningen, skal være godkjent i EU/EØS. Videre gir direktivet konkrete føringer for utdanningene i Norge. Det odontologiske fakultetet mener at det på denne

bakgrunnen er vesentlig at nasjonale retningslinjer utformes og fastsettes med hensyn til yrkeskvalifikasjonsdirektivet.

Med vennlig hilsen
Den norske tannlegeforening

Camilla Hansen Steinum
President